P10_TA(2025)0011

Europejski Bank Centralny – raport roczny 2024

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2025 r. w sprawie Europejskiego Banku Centralnego – raport za rok 2024 (2024/2054(INI))

(C/2025/2245)

Parlament Europejski,

— uwzględniając raport Europejskiego Banku Centralnego (EBC) za rok 2023,

— uwzględniając informacje zwrotne, które EBC przekazał 18 kwietnia 2024 r. w odpowiedzi na uwagi Parlamentu zawarte w rezolucji w sprawie raportu rocznego EBC za rok 2022 ([1]),

— uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i EBC, w szczególności jego art. 2, 15 i 21,

— uwzględniając art. 119, art. 123 ust. 1, art. 125, art. 127 ust. 1 i 2, art. 130, art. 282 ust. 2 i art. 284 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

— uwzględniając art. 3 i 13 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),

— uwzględniając projekcje makroekonomiczne ekspertów Eurosystemu dla strefy euro z 7 marca 2024 r., 6 czerwca 2024 r., 12 września 2024 r. i 12 grudnia 2024 r.,

— uwzględniając decyzje Rady Prezesów EBC z 25 stycznia 2024 r., 7 marca 2024 r., 11 kwietnia 2024 r., 6 czerwca 2024 r., 18 lipca 2024 r., 12 września 2024 r., 17 października 2024 r. i 12 grudnia 2024 r.,

— uwzględniając prognozy inflacyjne Eurostatu z 3 lutego 2025 r.,

— uwzględniając jesienną prognozę gospodarczą Komisji opublikowaną 26 listopada 2024 r.,

— uwzględniając światową prognozę gospodarczą Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) ze stycznia 2025 r.,

— uwzględniając dialogi monetarne z prezeską EBC Christine Lagarde z 15 lutego 2024 r., 30 września 2024 r. i 4 grudnia 2024 r.,

— uwzględniając swoją decyzję z 1 czerwca 2023 r. w sprawie porozumienia międzyinstytucjonalnego w formie wymiany listów między Parlamentem Europejskim a EBC: uporządkowanie praktyk w zakresie współdziałania w dziedzinie bankowości centralnej ([2]),

— uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,

— uwzględniając zatwierdzenie instrumentu ochrony transmisji (TPI) przez Radę Prezesów EBC 21 lipca 2022 r.,

— uwzględniając wniosek Komisji z 28 czerwca 2023 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro (COM(2023)0369),

— uwzględniając pierwsze i drugie sprawozdanie EBC, odpowiednio z 24 czerwca 2024 r. i 2 grudnia 2024 r., z postępów fazy przygotowawczej cyfrowego euro,

— uwzględniając cztery sprawozdania EBC z postępów z 13 lipca 2023 r. i 24 kwietnia 2023 r. oraz z 21 grudnia 2022 r. i 29 września 2022 r. w sprawie etapu badań cyfrowego euro,

— uwzględniając przegląd strategii polityki pieniężnej EBC rozpoczęty 23 stycznia 2020 r. i zakończony 8 lipca 2021 r. oraz zbliżającą się ocenę strategii polityki pieniężnej w 2025 r.,

— uwzględniając przegląd ram operacyjnych EBC opublikowany 13 marca 2024 r.,

— uwzględniając sprawozdanie roczne EBC w sprawie międzynarodowej roli euro z czerwca 2024 r.,

— uwzględniając wyniki pierwszego testu warunków skrajnych w zakresie cyberodporności przeprowadzonego przez EBC 26 lipca 2024 r.,

— uwzględniając „Financial Stability Review” EBC opublikowany 20 listopada 2024 r.,

([1]) Dz.U. C 283 z 11.8.2023, s. 40.
([2]) Teksty przyjęte, Dz.U. C, C/2024/6738, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6738/oj.

— uwzględniając publikację zmienionego rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych ([3]) („CRR III") i dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych ([4]) („CRD VI") w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 19 czerwca 2024 r.,

— uwzględniając wyniki testu warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem przeprowadzonego przez EBC 8 lipca 2022 r.,

— uwzględniając aktualizację deklaracji środowiskowej EBC z 2024 r.,

— uwzględniając plan EBC na rzecz klimatu i przyrody na lata 2024–2025,

— uwzględniając art. 142 ust. 1 Regulaminu,

— uwzględniając art. 55 Regulaminu,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0003/2025),

A. mając na uwadze, że według Eurostatu inflacja zharmonizowanego indeksu cen konsumpcyjnych (HICP) w strefie euro osiągnęła w grudniu 2024 r. poziom 2,4 %;

B. mając na uwadze, że według projekcji makroekonomicznych ekspertów Eurosystemu dla strefy euro z grudnia 2024 r. inflacja HICP spadnie do 2,1 % w 2025 r., a następnie spadnie do 1,9 % w 2026 r. i 2,1 % w 2027 r. ([5]); mając na uwadze, że prognozy dotyczące inflacji są bardzo zróżnicowane w strefie euro;

C. mając na uwadze, że głównym celem EBC jest utrzymanie stabilności cen, co zgodnie z jego definicją oznacza w średnim okresie inflację na poziomie 2 %;

D. mając na uwadze, że EBC powinien wspierać ogólne polityki gospodarcze w UE, przyczyniając się tym samym do osiągnięcia celów Unii ustanowionych w artykule 3 TUE;

E. mając na uwadze, że EBC jest politycznie niezależny, co oznacza, że ani instytucje i agencje UE, ani rządy państw członkowskich nie mogą próbować wywierać na niego wpływu;

F. mając na uwadze, że EBC, choć można go pociągnąć do odpowiedzialności, może podejmować decyzje w celu osiągnięcia swojego podstawowego celu, jakim jest utrzymanie stabilności cen, bez ingerencji politycznych;

G. mając na uwadze, że taka niezależność polityczna wymaga od EBC powstrzymania się od podejmowania działań politycznych;

H. mając na uwadze, że w art. 123 TFUE i w art. 21 statutu ESBC i EBC zakazuje się bezpośredniego finansowania rządów ze środków banku centralnego; mając na uwadze, że EBC może nabywać dłużne papiery wartościowe na rynku wtórnym, jeśli jest to konieczne do realizacji jego celów;

I. mając na uwadze, że Eurosystem został zbudowany na zasadzie dominacji walutowej;

J. mając na uwadze, że spłaty kwoty głównej z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w programie zakupu aktywów (APP) nie są już reinwestowane, a spłaty kwoty głównej z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w nadzwyczajnym programie zakupów w czasie pandemii (PEPP) nie będą już reinwestowane od stycznia 2025 r.;

K. mając na uwadze, że rezerwy bankowe utrzymywane przez instytucje kredytowe w EBC wyniosły w grudniu 2024 r. 3 bln EUR;

L. mając na uwadze, że euro jest drugą najważniejszą walutą na świecie;

M. mając na uwadze, że EBC odpowiada przed Parlamentem jako instytucją UE reprezentującą obywateli UE; mając na uwadze, że jego odpowiedzialność jest rozliczana na najwyższym szczeblu dzięki regularnej organizacji dialogu walutowego, regularnym wystąpieniom prezesa EBC na posiedzeniach plenarnych Parlamentu oraz różnym wizytom i spotkaniom posłów z członkami Zarządu EBC;

Informacje ogólne

1. pozytywnie odbiera rolę, jaką EBC odgrywa w utrzymaniu stabilności monetarnej i finansowej, która jest niezbędnym warunkiem wstępnym wzrostu i stabilności gospodarczej; podkreśla, że EBC jest w tym względzie instytucją odpowiedzialną za utrzymanie stabilności cen w strefie euro; stwierdza, że bez uszczerbku dla celu, jakim jest stabilność cen, ESBC wspiera ogólne polityki gospodarcze Unii zapisane w art. 127 TFUE;

([3]) Dz.U. L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj.
([4]) Dz.U. L, 2024/1619, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1619/oj.
([5]) https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202412_eurosystemstaff~71a06224a5.pl.html.

2. podkreśla, że ustawowa niezależność EBC ustanowiona w traktatach jest niezbędnym warunkiem wywiązywania się przez niego z mandatu polegającego na utrzymywaniu stabilności cen w strefie euro, a tym samym przyczynianiu się do wzrostu gospodarczego, wzrostu konkurencyjności i tworzenia miejsc pracy;

3. podkreśla znaczenie niezależności politycznej EBC, która powinna pozostać nienaruszona; podkreśla, że taka niezależność wymaga od EBC powstrzymania się od podejmowania działań politycznych; z zadowoleniem przyjmuje współpracę instytucjonalną, podkreślając tym samym znaczenie odpowiedniego poziomu rozliczalności przed Parlamentem;

4. zachęca EBC i Parlament Europejski, bez uszczerbku dla niezależności EBC, do wykorzystywania w pełni mechanizmów rozliczalności i przejrzystości oraz, w miarę możliwości, do dalszego wzmacniania tych mechanizmów;

5. docenia wysiłki EBC na rzecz przywrócenia inflacji do poziomów odpowiadających celowi 2 % w perspektywie średnioterminowej;

6. podkreśla, że zarówno polityka monetarna EBC, podlegająca jego uprawnieniom, jak i polityka fiskalna powinny współdziałać na rzecz obywateli Europy i ich gospodarstw domowych, a także małych przedsiębiorstw;

7. odnotowuje rozbieżności między państwami członkowskimi w odniesieniu do poziomów inflacji powyżej/poniżej 2-procentowego celu EBC; podkreśla, że inflacja zmniejsza siłę nabywczą stałych dochodów, oszczędności i emerytur oraz zakłóca funkcję sygnalizacyjną cen, która zapewnia efektywną alokację zasobów, i ma w ten sposób negatywny wpływ na stabilność gospodarczą;

8. podkreśla, że inflacja wywołała kryzys kosztów utrzymania wśród obywateli UE; podkreśla w związku z tym konieczność obniżenia inflacji do docelowego poziomu 2 %; zauważa, że wysoki poziom inflacji w nieproporcjonalny sposób dotyka gospodarstwa domowe o niższych dochodach, które wydają większą część swojego budżetu na artykuły pierwszej potrzeby; podkreśla, że sprowadzenie inflacji ogólnej z powrotem do docelowego poziomu jest ważne z punktu widzenia spójności społecznej;

9. ubolewa, że inflacja bazowa nadal utrzymuje się na wysokim poziomie w strefie euro (2,7 % w grudniu 2024 r.), przy czym w grudniu 2024 r. tylko trzy państwa członkowskie strefy euro zgłosiły stopy inflacji bazowej poniżej 2 %; przypomina, że taka sytuacja powoduje niepewność gospodarczą, zniechęca do oszczędzania i podwyższa koszty utrzymania obywateli, w szczególności tych, którzy mają stałe i ograniczone dochody;

10. podkreśla, że utrzymywanie zbyt wysokich stóp procentowych mogłoby zaszkodzić wzrostowi gospodarczemu; ostrzega EBC, aby nie obniżał stóp procentowych zbyt szybko, biorąc pod uwagę ryzyko ponownego wzrostu stopy inflacji, która pozostaje na poziomie powyżej 2 %; podkreśla kluczową rolę, jaką odgrywają oczekiwania inflacyjne oraz to, że nadmierna zmienność stóp inflacji może zniekształcać oczekiwania inflacyjne; zachęca EBC do oceny wpływu zmian stóp procentowych na różne sektory gospodarki, w tym sektory kapitałochłonne;

11. uznaje, że decyzje dotyczące polityki monetarnej podjęte przez Radę Prezesów EBC od czasu kryzysu inflacyjnego wynikającego z rosnących cen energii wprowadziły inflację na ścieżkę zgodną z dążeniem do osiągnięcia celu stabilności cen, a jednocześnie pozwoliły uniknąć poważnego osłabienia działalności gospodarczej lub poziomu zatrudnienia;

12. przypomina, że Eurosystem skonstruowano w oparciu o zasadę dominacji walutowej i że w związku z tym unia gospodarcza i walutowa wymaga solidnej polityki fiskalnej w państwach członkowskich, aby móc reagować na wstrząsy zewnętrzne; przypomina o potrzebie adekwatnego wdrożenia nowych ram fiskalnych w celu zapewnienia wiarygodności polityki fiskalnej na szczeblu unii gospodarczej i walutowej; zauważa, że wystarczająca przestrzeń fiskalna pozwala również państwom członkowskim reagować na wstrząsy zewnętrzne; odnotowuje elastyczność przewidzianą w nowych regułach fiskalnych w tym zakresie; zwraca uwagę, że państwa członkowskie mogą zwiększyć swoją odporność na wstrząsy zewnętrzne za pomocą środków fiskalnych, a także reform pobudzających wzrost gospodarczy;

13. przypomina, że rozważna polityka fiskalna państw członkowskich może uzupełniać wysiłki EBC na rzecz utrzymania inflacji na niskim poziomie, a tym samym ochrony dochodów; podkreśla, że rozwiązanie problemu nadmiernego poziomu deficytu publicznego i długu publicznego ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia utrzymania stabilności gospodarczej, zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zapewnienia rządom przestrzeni politycznej umożliwiającej reagowanie na niekorzystne wstrząsy; odnotowuje w związku z tym niedawne ustalenia z „Financial Stability Review" dotyczące wysokiego poziomu długu krajowego;

14. zauważa, że polityka monetarna EBC, która jest jego głównym mandatem, podlega ocenie proporcjonalności; zauważa, że w ocenie proporcjonalności uwzględnia się wpływ środków polityki monetarnej na szerzej rozumianą gospodarkę i politykę gospodarczą;

Polityka monetarna

15. z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że inflacja ogólna spadła z najwyższego poziomu 10,6 % w październiku 2022 r. do 2,4 % w grudniu 2024 r.;

16. z zadowoleniem przyjmuje spadek inflacji bazowej z najwyższego poziomu 7,6 % w marcu 2023 r. do 2,7 % w grudniu 2024 r., ale wyraża zaniepokojenie historycznie wysokim i utrzymującym się poziomem inflacji; zauważa z niepokojem, że wysoka inflacja bazowa może przełożyć się na wyższą inflację ogólną;

17. ubolewa, że EBC potrzebował ponad trzech lat na osiągnięcie poziomu inflacji, który odpowiada poziomowi docelowemu wynoszącemu 2 %; przypomina w związku z tym błędną ocenę EBC, zgodnie z którą oczekiwano, że inflacja będzie miała jedynie charakter przejściowy;

18. podkreśla, że wstrząsy podażowe, głównie ze źródeł zewnętrznych, były jednym z głównych czynników napędzających gwałtowny wzrost inflacji; przyznaje, że polityka monetarna ma większy bezpośredni wpływ na poziom inflacji, gdy wynika przede wszystkim z czynników popytu, a nie czynników podaży;

19. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki EBC mające na celu regularną aktualizację modeli; zachęca EBC do dalszego przeglądu i poprawy jego modeli i ich roli w kształtowaniu polityki w świetle słabych wyników modeli w ostatnich latach, aby wyciągnąć wnioski z poprzednich kryzysów i w celu lepszego rozróżnienia między źródłami inflacji po stronie popytu i podaży; podkreśla, że gospodarcze wstrząsy podażowe mogą pochodzić z wielu źródeł, m.in. zdarzeń geopolitycznych, klęsk żywiołowych lub katastrof związanych z klimatem oraz cyberataków;

20. podkreśla, że włączenie mieszkań i domów mieszkalnych zajmowanych przez właściciela (OOH) do HICP jest pożądane zarówno ze względu na reprezentatywność, jak i porównywalność między krajami strefy euro; wzywa do przyspieszenia planu działania w celu szybkiego włączenia danych OOH do HICP; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Rady Prezesów EBC do uwzględnienia zarówno w ocenach, jak i decyzjach dotyczących polityki monetarnej dostępnych środków inflacyjnych w odniesieniu do jednostkowego kwartalnego indeksu OOH;

21. popiera decyzję EBC o zredukowaniu programów zakupu aktywów, aby zrównoważyć warunki płynności rynkowej i poziomy inflacji w związku z nadmierną płynnością na rynku i spadkiem stopy inflacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że portfel aktywów w ramach programów zakupów EBC będzie wykazywał tendencję spadkową od 2023 r.;

22. podkreśla, że odsetki od utrzymywanych przez banki komercyjne rezerw bankowych spowodowały, że Eurosystem wypłacił w 2023 r. instytucjom kredytowym odsetki w wysokości ponad 120 mld EUR, co stanowi 0,8 % PKB strefy euro; uważa, że jest to znacząca pomoc dla sektora bankowego; zwraca się do EBC o zredukowanie problemu;

23. podkreśla, że program zakupów EBC jest niekonwencjonalną metodą stosowaną tylko w razie kryzysu, która – jeśli nie będzie starannie wdrażana – niesie ze sobą ryzyko naruszenia zakazu finansowania ze środków banku centralnego na mocy art. 123 ust. 1 TFUE; zachęca EBC do dalszego monitorowania stopniowego zmniejszania bilansu, aby ograniczyć przedłużające się potencjalne skutki destabilizujące w strefie euro, przy jednoczesnym monitorowaniu wzrostu i konkurencyjności gospodarki UE; zwraca się do EBC o podzielenie się spostrzeżeniami na temat wpływu programów zakupów na funkcjonowanie rynków finansowych, w tym wpływu na fundusze emerytalne i współpracę w zakresie ubezpieczeń emerytalnych;

24. podkreśla, że równomierna transmisja polityki monetarnej jest niezbędna, by EBC wywiązywał się ze swojego mandatu dotyczącego stabilności cen; podkreśla, że nadmierne rozbieżności w rentowności obligacji skarbowych sprawiają, że warunki kredytowe są niespójne z jednolitą transmisją polityki monetarnej i niezwykle utrudniają redukcję długu publicznego; przyjmuje do wiadomości ustanowienie w lipcu 2022 r. instrumentu ochrony transmisji (TPI) jako narzędzia wspierającego transmisję polityki monetarnej;

25. podkreśla, że rozbieżne stopy procentowe w strefie euro są zasadniczo i przy braku poważnych wstrząsów finansowych wynikiem różnych poziomów premii za ryzyko naliczanych od obligacji skarbowych, co odzwierciedla różnorodność podejść do polityki fiskalnej; zauważa, że interwencje TPI mogą ukrywać problemy natury fiskalnej; podkreśla, że TPI należy wykorzystywać na warunkach określonych przez EBC wyłącznie w celu przeciwdziałania napięciom na rynku finansowym, które nie są związane z podstawowymi parametrami gospodarczymi; wzywa państwa członkowskie do odpowiedzialnej polityki fiskalnej i dbałości o równowagę zadłużenia, co zapewni odporność na obecne i przyszłe wstrząsy;

Cyfrowe euro

26. odnotowuje postępy EBC w realizacji projektu cyfrowego euro i jest zadowolony z dialogu z Parlamentem na ten temat; podkreśla, że cyfrowe euro powinno zawsze przynosić wyraźne korzyści obywatelom Europy, takie jak zwiększona strategiczna autonomia w obszarze płatności, wyższy poziom konkurencji na rynku płatności detalicznych, potencjał wspierania innowacji w zakresie płatności i usług finansowych, większa dostępność usług finansowych i godny zaufania system płatności rezerwowych offline; wzywa EBC do jasnego zademonstrowania tych korzyści zanim współprawodawcy UE zdecydują czy w ogóle wprowadzać cyfrowe euro, które osiągnie właściwą równowagę w zakresie, między innymi, limitów utrzymywanych kwot, ochrony prywatności, konkurencji w zakresie prywatnych rozwiązań płatniczych i użyteczności w kontekście działalności przedsiębiorstw;

27. domaga się, by decyzja o wprowadzeniu cyfrowego euro nie była podejmowana wyłącznie przez Radę Prezesów EBC; uważa decyzję o wprowadzeniu cyfrowego euro za decyzję głównie polityczną, która musi zostać podjęta przez współprawodawców UE, biorąc pod uwagę jej głęboki potencjalny wpływ na wiele obszarów kompetencji UE, w tym prywatność, ochronę konsumentów, stabilność finansową, politykę finansową i inne obszary, które wykraczają poza ścisłe ramy polityki monetarnej;

28. uważa, że cyfrowe euro odniesie sukces tylko wtedy, gdy zapewni obywatelom Europy wymierną wartość dodaną, którą obywatele będą w stanie zrozumieć; zauważa, że obecnie wielu obywateli europejskich albo nie słyszało o projekcie cyfrowego euro, albo pozostaje sceptycznych;

29. przypomina, że gotówka powinna pozostać szeroko dostępna przez cały czas, aby zapewnić szeroki wybór środków płatniczych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie stosowania gotówki euro jako prawnego środka płatniczego;

30. podkreśla zapotrzebowanie na kosztowy model rekompensaty dla sektora bankowego, którego zadaniem jest praktyczne wdrożenie projektu cyfrowego euro; przypomina, że model rekompensaty musi gwarantować użytkownikom dostęp do euro bez opłat;

31. wzywa EBC do należytego uwzględnienia obaw dotyczących stabilności finansowej i potencjalnych zmian w strukturze sektora finansowego wynikających z wprowadzenia cyfrowego euro; przypomina o znaczeniu utrzymywania limitów, aby nie stwarzać dodatkowego ryzyka dla bilansów banków, zwłaszcza w czasie kryzysu;

32. wzywa EBC do postawienia na pierwszym miejscu solidnych zabezpieczeń prywatności, ustanawiając je złotym standardem dla prywatności cyfrowej waluty banku centralnego (CBDC), aby zapewnić zaufanie publiczne i rozwiać obawy obywateli dotyczące ochrony danych i autonomii;

Cele wtórne

33. podkreśla, że wtórne cele UE nie są określone, jak zapisano w traktatach; zauważa, że wspierający charakter wtórnych celów EBC uzupełnia jego główny mandat; zgodnie z traktatami celem UE jest promowanie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej obywateli, trwały rozwój gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawa stanu środowiska naturalnego;

34. przypomina, że bez uszczerbku dla głównego celu EBC traktaty zobowiązują go do wspierania ogólnych polityk gospodarczych Unii; wzywa EBC do przestrzegania swojego mandatu przy interpretowaniu celów wtórnych lub ich realizacji; podkreśla, że przekroczenie mandatu narusza niezależność polityczną EBC; uważa, że utrzymanie stabilności cen i stabilnych warunków makroekonomicznych sprzyja tworzeniu odpowiednich warunków do realizacji ogólnych celów polityki gospodarczej UE;

35. zaznacza, że cele wtórne EBC najlepiej osiąga się, gdy gospodarka rynkowa funkcjonuje w stabilnym otoczeniu makroekonomicznym opartym na przewidywalnych poziomach cen, które zachęcają do inwestycji; wzywa EBC do włączenia do raportu rocznego osobnego rozdziału poświęconego sposobowi, w jaki pojmował on i wdrożył cele wtórne;

36. podkreśla, że EBC powinien zapobiegać zakłóceniom funkcji sygnalizacyjnej cen, która zapewnia efektywną alokację zasobów; zwraca się do EBC o dokładniejszą ocenę, w jakim stopniu zmiana klimatu wpływa na jego zdolność do utrzymania stabilności cen;

37. wzywa EBC do respektowania podejścia opartego na neutralności rynkowej w operacjach monetarnych, zauważając jednocześnie, że EBC uznaje neutralność rynkową za instrument operacyjny, a nie wymóg prawny;

38. stwierdza, że działania EBC mające na celu dekarbonizację posiadanych przez niego obligacji korporacyjnych nie były zgodne z podejściem ściśle neutralnym pod względem rynkowym;

39. zachęca EBC do przeglądu jego strategii, aby upewnić się, że wspomniane działania promują konkurencyjność UE i w najmniejszym stopniu nie zagrażają głównemu celowi EBC;

40. wzywa EBC do wykorzystania wszystkich dostępnych mu narzędzi, by zagwarantować, że banki poważnie potraktują ryzyko finansowe i zewnętrzne, w tym ryzyko klimatyczne i geopolityczne; z zadowoleniem przyjmuje działania EBC na rzecz dalszego udoskonalenia narzędzi i zdolności Eurosystemu w zakresie oceny ryzyka, aby lepiej uwzględniać ryzyko związane ze zmianą klimatu i środowiskiem, zwłaszcza ze względu na to, że zmiana klimatu i ekstremalne zjawiska pogodowe mogą skutkować większą zmiennością cen, zwłaszcza w sektorze rolno-spożywczym; zachęca EBC, by kontynuował prace nad testami warunków skrajnych w zakresie ryzyka związanego z klimatem, opracowanymi w celu oceny odporności banków i przedsiębiorstw w obliczu ryzyka przejścia związanego ze zmianami klimatu;

41. przyjmuje do wiadomości plan na rzecz klimatu i przyrody na lata 2024–2025; zwraca się do EBC o sporządzenie planu geopolitycznego na lata 2025–2030, aby lepiej zrozumieć wpływ wojny i konfliktu na stabilność cen oraz jednakowo traktować wszystkie potencjalne źródła wstrząsów zewnętrznych;

Inne aspekty

42. podkreśla, że wzmocnienie międzynarodowej roli euro doprowadziłoby do obniżenia stóp procentowych w strefie euro, zwiększenia prestiżu UE na arenie międzynarodowej i jej stabilności makroekonomicznej; przypomina, że wzmocnienie międzynarodowej roli euro przyczyniłoby się do zwiększenia strategicznej autonomii Unii;

43. wzywa EBC, aby zastanowił się nad wzmocnieniem międzynarodowej roli euro, aby zwiększyć jego atrakcyjność jako waluty rezerwowej i wesprzeć tendencje rynkowe w tym kierunku; stwierdza, że ukończenie unii gospodarczej i walutowej mogłoby wzmocnić międzynarodową pozycję euro;

44. odnotowuje poparcie EBC dla ustanowienia pełnoprawnego europejskiego systemu gwarantowania depozytów; przyznaje, że podział ryzyka i ograniczanie ryzyka są ze sobą powiązane;

45. z zadowoleniem przyjmuje należytą uwagę, jaką EBC poświęca zagrożeniom związanym z cyberatakami; wzywa EBC do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony systemu monetarnego, zwłaszcza w świetle bieżących wydarzeń geopolitycznych;

46. uważa, że stabilność finansowa jest warunkiem wstępnym skutecznej polityki monetarnej i odpornego systemu finansowego; z zadowoleniem przyjmuje ukończenie pakietu Bazylea III i jego wdrożenie od 1 stycznia 2025 r., ponieważ może on wzmocnić odporność sektora bankowego w tym względzie; zauważa opóźnienia we wdrażaniu i brak jasności co do wdrażania go przez niektóre inne jurysdykcje, co skutkuje nierównymi warunkami działania na szczeblu globalnym;

47. dostrzega obawy EBC co do rozwoju sektora działalności parabankowej i ryzyka, jakie może on stanowić dla stabilności finansowej;

48. zachęca do współpracy z państwami członkowskimi i krajowymi bankami centralnymi w zakresie programów dotyczących wiedzy finansowej, aby umożliwić osobom fizycznym i przedsiębiorstwom podejmowanie świadomych decyzji finansowych;

49. ubolewa, że w Zarządzie i Radzie Prezesów EBC zasiadają tylko dwie kobiety; przypomina, że nominacje do Zarządu powinny być zrównoważone pod względem płci, a listy kandydatur powinny być przedstawiane Parlamentowi; wzywa państwa członkowskie należące do strefy euro do lepszego przestrzegania zasad równouprawnienia płci w procedurach nominacji, tak aby obie płcie miały równe szanse na pełnienie funkcji prezesa krajowego banku centralnego;

50. przypomina, że nominacje do EBC powinny opierać się na obiektywnych procedurach oceny zasług i umiejętności;

51. popiera cel EBC polegający na zwiększeniu reprezentacji kobiet poprzez zachęcanie ich do angażowania się w jego działalność; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy takie jak stypendium EBC „Kobiety w dziedzinie ekonomii”;

52. podkreśla, że ostatni „Financial Stability Review” opublikowany przez EBC w listopadzie 2024 r. budzi obawy co do ryzyka powstania bańki cenowej związanej ze sztuczną inteligencją (AI), biorąc pod uwagę koncentrację korzyści z AI w rękach kilku dużych przedsiębiorstw;

53. wzywa do dalszego wzmocnienia wewnętrznego systemu informowania o nieprawidłowościach w EBC poprzez dostosowanie go do dyrektywy o ochronie sygnalistów;

54. zachęca ESBC do kontynuowania i wzmacniania dialogu z parlamentami narodowymi, co jego zdaniem poprawi legitymację i politykę ESBC;

°
° °

55. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu.